

دکتر فریدون سیامک‌نژاد

مقدمه

صبح که از خانه بیرون می‌زنیم تا راهی محل کار شویم، با افراد زیادی برخورد می‌کنیم و روبه‌رو می‌شویم که هر کدام می‌تواند برای انسان خاطره‌انگیز باشد. از برخورد احتمالی با رفتگر زحمتکش محله گرفته تا دیدن کسانی که هر یک به‌دلیلی سر راهمان قرار می‌گیرند و ممکن است اگر قدیمی محل باشیم، سلام و علیکی هم با ما داشته باشند. از وقتی سوار وسیله نقلیه عمومی اعم از اتوبوس، مترو یا تاکسی می‌شویم تا زمانی که آن را ترک می‌گیریم، کسانی را می‌بینیم و حرف‌هایی می‌شنویم که هر کدام آن‌ها می‌تواند خاطره‌ای برایمان باشد، یا خاطره‌ای را از زمان‌های دور برایمان زنده کند. به محل کار هم که می‌رسیم و کار را شروع می‌گیریم، بستگی به نوع کاری که داریم، هم‌ه‌اش می‌تواند تداعی‌کننده مسأله یا احیاناً خاطره‌ای باشد. حالا اگر کارمان طوری باشد که ارتباط مستقیم با مردم داشته باشیم، به اندازه تفاوت بین انسان‌ها و مردمی که برای کارشان به ما مراجعه می‌کنند، می‌توانیم حرف برای گفتن داشته باشیم و خاطره برای بازگو کردن.

با این صغری و کبری چیدن‌ها می‌رسیم به این که داروخانه از جمله مکان‌هایی است که کار کردن در آن، یک دنیا حرف برای گفتن و یک سینه خاطره برای بازگو کردن دارد. بنابراین، تصمیم گرفتیم تا مسایل به‌وجود آمده در داروخانه را تحت عنوان «یادداشت‌های داروخانه» قلمی کنیم. مطالبی که در پی می‌آید، حاصل این تلاش و نتیجه حضور در داروخانه در برخورد با بیماران و مسایل جاری داروخانه است. تا چه قبول افتد و چه در نظر آید.

خمیردندانی سفیدکننده، داروخانه را ترک کرد!

یادداشت ۳

پسرک به سختی سنش به پانزده سال می‌رسید. با نگاه کنجکاو و معصومانه‌ای رو به‌رویم ایستاد و کاغذی را که در دستش بود به سویم دراز کرد. روی کاغذ نوشته بود: ۸ قطره ویتامین. از او پرسیدم: ۸ قطره مولتی‌ویتامین را برای چه می‌خواهی؟

گفت مادرم بچه را (مقصودش برادر کوچکش بود) که برده بود دکتر، به او گفته بود: ۸ قطره بهش می‌دهی. بنده خدا فکر کرده بود، ۸ شیشه قطره باید بگیرد و به بچه بدهد. برای پسرک شرح دادم که قطره در واقع شکل دارویی است و در هر شیشه قطره مولتی‌ویتامین بیش از صد قطره دارو وجود دارد، که باید هر بار ۸ قطره با قطره‌چکان به بچه بدهید. هر دو به هم نگاه کردیم و خندیدیم و قائله ختم به خیر شد.

یادداشت ۴

وقتی مراجعه‌کنندگان جویای یک دارو به داروخانه زیاد می‌شوند، متوجه می‌شویم که آن دارو در بازار کم شده است. بعضی از داروها، تعداد زیادی تولیدکننده دارند و کمتر دچار کمبود مقطعی می‌شوند. ولی بعضی از داروها یکی دو تا تولیدکننده بیشتر ندارند و بعضاً دچار کمبود مقطعی شده و مشکلاتی در بازار دارویی و برای مردم ایجاد می‌کنند! چند وقتی بتاهیستین که تنها سه کارخانه

یادداشت ۱

معمولاً محلول‌هایی که ظرف سفید پلاستیکی دارند، بعضاً در حمل و نقل دچار زدگی می‌شوند که ظاهری است و داخل ظرف آسیبی ندیده و مشکلی ندارد. قضیه هم به این شکل است که در جریان حمل و نقل دارو، ممکن است شرینگ آن و یا کارتن آن آسیب ببیند و ظرف‌ها به هم ساییده شوند و زدگی پیدا کنند. این مسأله هم کاملاً اجتناب‌ناپذیر است و تنها با دقت مضاعف، میزان آن کمتر می‌شود. دهان شویه را که جلوی مریض گذاشتیم، ظرفش ساییدگی داشت و مریض خواست که عوضش کنیم!

تکنیسین داروخانه به ایشان تذکر داد که مسأله فقط ظاهری است و داخل ظرف مشکلی ندارد. خوشبختانه مسأله خیلی زود حل شد و فیصله یافت.

یادداشت ۲

اکثر خمیردندان‌ها امروزه دیگر اثر سفیدکنندگی دارند و اثرهای دیگر آن‌ها علاوه بر اثر سفیدکنندگی است، ولی بعضاً روی آن، اشاره‌ای به اثر سفیدکنندگی نمی‌کنند.

تکنیسین داروخانه بیش از ده نوع خمیردندان که همگی اثر سفیدکنندگی هم داشتند را جلوی ایشان گذاشت. خانم مراجعه‌کننده، همه را به دقت واری کرد و بیش از ده دقیقه وقت همه را گرفت و در نهایت هم سؤال کرد:

چرا روی این‌ها نوشته سفیدکننده؟

تکنیسین داروخانه هم برای ایشان شرح ماقوع را داد. خانم مراجعه‌کننده ظاهراً قانع نشد و به دنبال

اعتباری برای جلوگیری از حمل پول با حجم بالا است و مقادیر اندک پول باید نزد فرد وجود داشته باشد تا مجبور نشود برای کمترین میزان خرید به اصطلاح کارت بکشد!

یادداشت ۶

خانمی حدوداً پنجاه ساله بود. یک ورق از دارویی خواست که OTC بود و پرسید: برای پادرد خوب است؟

به ایشان گفتم: انشاءالله. با اصرار سؤال کرد: بالاخره خوب است یا خیر؟

پاسخ دادم: اگر خدا بخواهد، همه چیز خوب است. چون می‌دانستم این دارو بیشتر از نظر روانی برای بیمار و پا دردش خوب است. بنابراین، جواب غیرمستقیم دادم و بعد هم گفتم که دارو از طرف پزشک یا داروساز توصیه می‌شود، ولی شفا از سوی خداوند است.

خلاصه قانع شد و چند سؤال دیگر دارویی هم کرد. چون دارای یک کلیه بود، مسأله برایش مهم بود. توضیح دادم و راهی‌اش کردم.

می‌سازند دچار کمبود شده بود و مریض‌های زیادی برای تهیه آن مراجعه می‌کردند. ما هم برای این که مقدار کم موجود در داروخانه به همه برسد، یک برگ به آن‌ها برای ده روزشان می‌دادیم و یادآوری می‌کردیم که مشکل به زودی حل می‌شود.

متأسفانه بعضی‌ها فکر می‌کردند که فقط خودشان نیاز دارند و هول می‌زدند که بیشتر بگیرند و توجهی به نیاز دیگران نداشتند!

یادداشت ۵

مسأله کارت‌های اعتباری و فرهنگ استفاده از آن، معضلی برای واحدهایی شده که از کارت‌خوان استفاده می‌کنند. از طرفی، مسأله پول خرد نیز مزید بر علت شده و مشکلاتی را برای خیلی از جاها از جمله داروخانه ایجاد کرده است. برای اندک خریدی، پول درشت می‌دهند! وقتی هم اظهار می‌کنی که پول خرد نداریم، کارت را به سویت دراز می‌کنند، آن هم برای مبلغی بسیار کم و ناچیز! بانک‌ها هم برای صورت حساب دارای بیش از سی تراکنش، مبلغی را می‌گیرند که خود آن نیز هزینه‌بر است. در صورتی که در اکثر کشورهای دیگر، کارت

